

Terénní poznámky (Gabriela Brabcová/učo 14671, 14671@mail.muni.cz)

Komunikačního partnera jsem vyhledala skrze svého známého. Jemu jsem položila otázku, zda by nevěděl o člověku vhodném pro náš projekt z důvodu mé předtuchy možnosti úspěchu. Schůzka byla smluvena velmi rychle. Můj známý nejdříve kontaktoval potenciálního komunikačního partnera, sdělil mu informaci o mém záměru (přesně podle mých instrukcí) a ověřil souhlas s účastí na projektu. Ještě týž den jsme se setkali před jeho domem, byla jsem představena a poté jsme vyhledali nedaleké klubové zařízení poklidného ražení, abychom nebyli rušeni. Zpočátku se zdálo, že nevím, jak začít. Objednali jsme si nápoje, aby se rozproudila atmosféra vhodná pro následující rozhovor a zanedlouho jsem spustila nahrávání. Ještě před tím jsem ověřila, zda dotazovanému tato skutečnost nevadí, což potvrdil.

Mému informátorovi je okolo padesáti let, je ženatý a má dva dospělé syny. Ti oba ještě žijí společně s rodiči, starší z nich právě odmaturoval. Informátor i jeho manželka pobírají sociální dávky. Na příčiny manželčiny nezaměstnanosti jsem se netázala. Můj informátor považuje za hlavní příčinu své nezaměstnanosti svoji částečnou invaliditu, věk, nedokončené vzdělání a barvu pleti. Jeho matka byla Romka. Dotazovaný se ukázal býti mnohomluvný, dobře se vyjadřující a používající inteligentní výrazy. Svoji účast na mé práci pojal způsobem, jako by jeho slova měla být publikována. Setkání s tímto člověkem bylo natolik zajímavé a inspirující, že moje původní obavy z příliš krátkého rozhovoru se změnily naopak v obavy z příliš dlouhého rozhovoru. Místo jedné kazety byly nahrány dvě. Předložila jsem však pouze tu první, jelikož informace na druhé kazetě v druhé polovině již zabíhaly i do jiných záležitostí, jež se netýkaly konkrétního tématu. Po podrobné analýze mého rozhovoru mohu poskytnout i kazetu druhou. Podstatné informace jsou však na té první. Nicméně na oné druhé kazetě se informátor zpočátku vyjadřuje o určitém schématu, Marxovi, strojích, lidech a jejich chybách. Nevím, zda někdy četl sociologické knihy, ale zdá se, že má opravdu široký rozhled, přestože z důvodu jeho životní situace a nezaměstnanosti by k němu majoritní pracující populace mohla přistupovat s předsudky vůči jeho schopnostem a inteligenci. Můj informátor se zabývá meditací, léčitelstvím, hovoří o svých schopnostech, které jej podle něj provází od narození. V průběhu nahrávání druhé kazety, poté co mi předpověděl můj zdravotní stav, popsal mé vlastnosti a poskytl mi rady, začala jsem být silně ovlivněna jeho slovy; začala jsem věřit a důvěřovat a považovat jej za poloboha. Můj obvyklý nadhled se mi však nakonec uchovat podařilo a zkusila jsem na něj pohlížet opět bez ohledu na jeho vyjádření vůči mé osobě. Sledovala jsem jeho tok řeči, návaznosti v myšlenkách, gesta a úsměvy. Najednou jsem v něm viděla nezaměstnaného člověka, který chce živit svou rodinu. Ovšem jasné východisko vyplývající z jeho sebeprezentace neexistuje. Karty opět míchá vyprávění o tom, že nic nepotřebuje, že k obědu mu stačí jablko, k večeři mrkev a že chce hlavně pomáhat lidem.

Dalším bodem postupu bude má individuální podrobná analýza celého rozhovoru a získaných informací. Myslím si, že proces získávání výsledků analýzy bude nesmírně zajímavý a obohacující.